

K a n ó c I l d i k ó

Trope, mint változás

Trope - „Valaminek a helyzetében, ill. összetételében, állapotában, minőségében, viselkedésében bekövetkező módosulás.” A fogalom jelölésére az ÚSZ-ben a parallaxe és trope szavak szolgálnak, ahol a trope speciális csillagászati szakkifejezés, a nappalok és az éjszakák időtartamának szemmel látható váltakozása.

Nem gyakran használt kifejezés ez a szó. Nyelvészeti kutatásom alapján, két jelentését emelem ki. Az első a már fent említett változás maga, mely egyértelműen motivációja a művészeteknek a barlangrajzoktól a kortárs fény-installációkig. A szóban benne rejlik az idő múlása, amit mi emberek szeretünk kimerevíteni. A világunk szociális berendezkedése, a felgyorsult életünk vagy épp a pandémia okozta egyhangúságban telt hétköznapjaink

miatt szükségünk van mérföldkövekre, melyekkel meg tudjuk határozni helyünket az időben (is). Ha úgy tetszik, ez a „haszna” a művészeteknek, amit sokan, sokféleképpen megfogalmaztak már. A kiállított művek mindegyike erősen meghatározott pillanat. Ebben a kontextusban a kiállítás darabjai akár úgy is értelmezhetőek, mint művészet a művészetéről, vagyis a művészet létének jogosultságát különböző módon alátámasztó lazán összefüggő tárlatot látunk.

A kiállítók csapata felvidéki. Kassán, a Márai Sándor Gimnáziumban Fecsó Szilárd művészetoktató tevékenykedése révén kezdtek el a művészettel komolyan foglalkozni.

A mai kiállításon szereplő művészek majd mindegyike más-más művészeti ág képviselője.

Király Zsuzsanna grafikusművész linóleummetszetei.

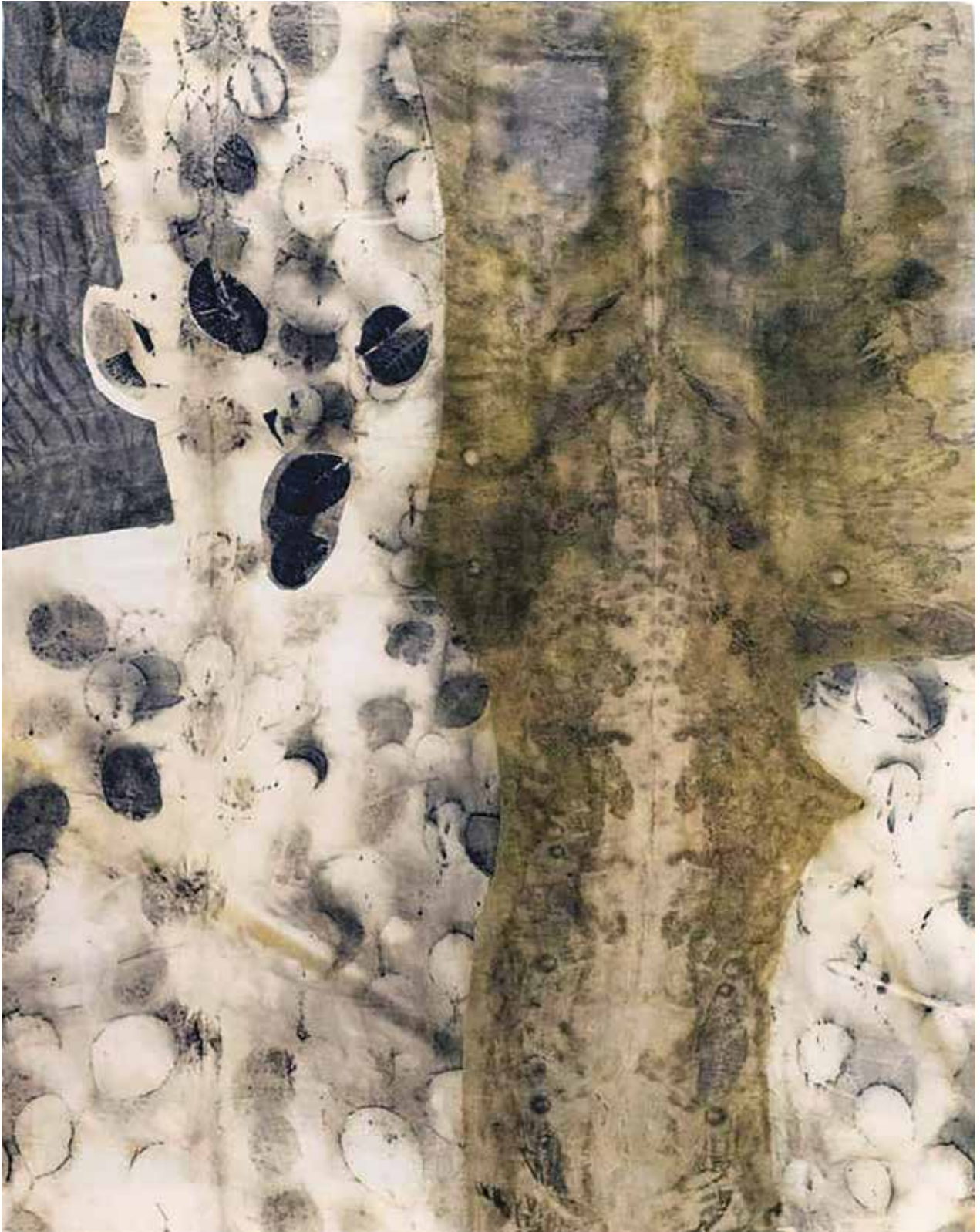
Tóth Emese fotóművész fotó-objektuma.

Az iskolai közegből kiszakadva Simon Líviával, a Bodrogi Ifjúsági Műhely alapítójával, megteremtették azt a közeget, ami ma is támogatást nyújt a fiatal művészek számára.

Király Zsuzsa linóleummetszetei egyfajta szabad folytatásként szolgálnak tavalyi „*Secret Japan*” című kiállításának. A kiállításon bemutatott művek

fő motívuma a hullám, és annak dinamikus mozgása, változásai. Letisztult formái a japán fametszeteket idézik.

Szunyog Júlia nyírfaháncsból készített munkáiban a fény-árnyék játék segítségével arra világít rá, hogy mennyire megváltozott a ma emberének természetéhez való viszonya. Visszatér arra az ősi emberre,

Csernok Barnabás festőművész egyedi alkotása.

aki a természettel egyszerűen és őszintén élt együtt, de ezt az alkotó szakrális magasságokba tudja emelni. Csernok Barnabás ecoprintjei szintén a hagyományok változásairól szólnak, viszont olyan szimbiózist teremtenek több ezer éves technika és a tudományos fantasztikum között, ami alternatívát kínál a frissített folklór-szimbólumrendszerhez.

A *Dynamical Systems* média installációinak lételemé a változás. Alkotásuk a káoszelméletre támaszkodik. Olyan dinamikusan és interaktívan változó rendszerbe invitálnak bennünket, ahol minden mozdulat, hang és vizuális effektus a jelenlévő cselekedeteinek eredménye. Míg a *Dynamical Systems* aktívan, fizikailag reagáló rendszert hozott létre, addig

Szunyog Júlia szobrászművész nyírfakéregből készült alkotása.

Csernok Barnabás festőművész Solar power című kollázsa.

Éliás Ádám szobrászművész, *Őrlőszekér*, malomkő töredékek- mészkö, vas 2021

Tóth Emese munkájában az egyén belső folyamatainak változását, egy gondolatmenet értelmezési térképét rajzolja fel a *Mind map* című fotó objektumában. A néző számára a történet a saját maga alkotta asszociációk eredménye, így nem beszélhetünk szokványos értelemben vett sorozatról, mégis az emberi agy mintakereső szoftvere fűzi össze a látottakat.

Éliás Ádám szobrai eredetüknél fogva a változásról szólnak. Mindamelllett, hogy saját bevallása szerint idővel művei kisebb nagyobb átalakításokon mennek át, munkáiban sokszor alkalmaz újrahasznosított anyagokat. A bemutatott alkotások gyors mozdulatsorban rekedt pillanat, avagy az *Őrlőszekér*

esetében művileg kimerevített helyzet fájó végtelenségének leképezései, ezáltal a mozdulatlansággal határozva meg a változást.

Szeretném megemlíteni, hogy a trope szó, (igaz, főleg zenei viszonylatban) azt is jelenti: változatoság, ami lételeme a ma világának. Ha valami folyamatosan változik, akkor az fenntartja a figyelmünket, gondoljunk csak a szociális media figyelemközpontú algoritmusaira. A kiállított művek kiérdemlik figyelmünket, viszont minden művész munkája arra ösztönöz, hogy felfigyeljünk mindennapjaink jelenlévő apró változásaira, legyen az akár egy mozdulat sor, gondolat, a környezet ami körülvesz, vagy a társadalom maga.

Fotó: Németi Róbert és a BIM archívuma